

КОМПАНИЈА
SAKO
ОФИЦИЈЕЛНИ
СНАБДЈЕВАЧ
РЕНЦЕРА

Финска пушка за канадске Индијанце

ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ
"ФАЗАН" ИЗ ДОБОЈА
НАЈВЕЋЕ УЗГАЈАЛИШТЕ
У СРПСКОЈ

ФАЗАНИ
СПАСАВАЈУ
ЛОВИШТА

Глас Српске

4. СЕПТЕМБАР 2015.

број 7

ЛОВАЦ

ДУШКО

МИОДАНИЋ,

члан Ловачког удружења
"Борик" из Прњавора

Из вртића у ловачку униформу

**POSTPAID
BEZ OBAVEZE**

VEZA BEZ OBAVEZA!

Probaj nešto novo! Pređi na postpaid i uživaj u neograničenom mobilnom internetu, miksaj bonuse po svojoj mjeri i razgovaraj po najpovoljnijim cijenama. Probaj **Moj Mix** tarife, bez obaveza!*

*Ugovorna obaveza nije vremenski ograničena.

m:tel *imate prijatelje!*

**NEOGRANIČEN
INTERNET**

**MIX BONUSA
PO TVOJOJ MJERI**

**NIŽE CIJENE
USLUGA**

У октобру почиње ловна сезона на ситну дивљач

Лов на зеца Изазов и задовољство

Код нас је лов на зеца дозвољен само три пута годишње у октобру и новембру, пошто је у послужератном периоду био поприлично истријебљен, рекао Мартић

ПИШЕ: ДУШАН РЕПИЈА
dusanr@glassrpske.com

Иако лов на зеца код већине ловаца није "примарно занимање", постоје ловци који уживају у потјери за једном од најбржих животиња.

Искуства оних који се баве ловом на зеца говоре да га поред брзине одликује изузетно добар слух и мирис и широко видно поље, од го-

Узгој

Како су зечеви карактеристични за равничарске предјеле, у БиХ их највише има у Семберији и Посавини, а у Шамцу се налази једина фарма дивљих зечева на овим просторима. И она је претрпјела катастрофалне последице у прошлогодшњим поплавама, али је власник Станко Бендаревић одлучио да крене испочетка, како не би дозволио да се код нас зечеви гледају само на ТВ екрану.

тово 360 степени. Пошто су му природни непријатељи вук, лисица, сурри орао, чак и сове, врло је плашљив и осјети готово сваки покрет. Када бјежи од грабљивца, често мијења правац, тако да је још тежа ловина. Велика опрезност и пажљивост његове су главне особине. Активан је најчешће у вечерњим сатима, а дању се најчешће крије на ораницама. Настањени су претежно у равничарским крајевима, а сви који се баве ловом на зеца знају да немају велике шансе без паса гонича. На нашим просторима рјеђе се лови псима птичарима, иако је то атрактиван лов. Може се ловити пригоном, погоном и кружним ловом.

- Већина ловаца крене у лов на неку другу животињу, а на зеца гледају као на успутни посао. Ипак, има много оних који су заљубљени у лов на ову дивљач, па тако организовано излазе само како би одстријелили зеца. Код нас је у већем дијелу године забрањен лов, дозвољен је само три пута годишње у октобру и новембру, пошто је у послужератном периоду био поприлично истријебљен. Ипак, сваки излазак на зеца за мене представља велики изазов и задовољство - рекао је ловац Драган Мартић.

СВЕ МАЊЕ ЗЕЧЕВА У ШУМАМА СРПСКЕ

Како бројност зечева из године у годину опада, већина ловачких удружења настоји да их узгаја и у природу сваке године пусти одређен број.

- То није нимало јефтин посао јер цијена једног младог зечева понекад достигне и 200 марака. Ријетка су удружења која сваке године пусте до 50 нових зечева, а ми већ неколико година успијевамо да извојим новац за тридесетак младих - рекли су у Ловачком удружењу "Мотајица" из Дервенте.

Чланови
удружења "Сана"

Ловачко удружење "Сана" Оштра Лука

Чувари дивљачи и нетакнуте природе

ПИШЕ: НЕНАД ЂЕРИЋ
nenodjeric@gmail.com

На брдско-планинском подручју са просјечном надморском висином од око 600 метара, 1997. године основано је Ловачко удружење "Сана" из Оштре Луке, а три године касније постало и члан Ловачког савеза Републике Српске.

Превасходни циљ тадашњих стотинак чланова да им бављење ловом буде спорт и рекреација, те да се на тај начин узгајају и заштите дивљач, а самим тим и предивне средине, која их окружује. Иницијатива о почетку новог дјеловања, с

обзиром на то да је прије последњег рата 1990. године у овом лијепом крају постојало друштво, стигла је од општине Оштра Лука. У овом тренутку, удружење броји 250 ловаца, организованих у пет секција, од којих су осим Оштре Луке, најброј-

**У ТОКУ ИЗГРАДЊА
ШЕСТЕ ЛОВАЧКЕ КУЋЕ**

није у Копривни и Будимлић Јапри, а постоје још и у Батковцима и Усорцима.

- Оно што природа није надо-

Ловци на сајму привреде у Оштрој Луци

250

чланова има удружење "Сана"

5

секција дјелује у оквиру удружења

5

ловачких кућа изградили ловци

торији: лисицу, куну, јазавца, медвједа, дивљу свињу... У временском периоду када храну не могу

обезбиједити из природе, засијавамо одређене културе и храну редовно износимо у зимском периоду. Уз ло-

вачке куће имамо хранилице, појилице, високе чеке-осматрачнице, за сједе и настрешице. Наше удружење прати штете на дивљачи, али и штете од дивљачи. Недавно смо у селу Батковци имали "посјету" медвједа и том приликом страдале су три овце - наставља Тркуља.

Хајке и одстреле Ловачко удружење "Сана" организује само, када, обавезним пребројавањем дивљачи добију рјешење надлежних институција да је то потребно. Имају веома добру сарадњу са друштвима, како са простора РС, "Мраковицом" из Приједора, "Фазаном" из Новог Града, али и са оним из Федерације БиХ, истоименим "Саном" из Санског Моста, имајући у виду да се у добром дијелу територије два ловишта границе.

мјестила, ми допуњавамо, а за своје потребе изградили смо ловачко-узгојне и ловачко-техничке објекте. У ловишту посједујемо пет ловачких кућа, а у току је изградња и шесте, како за ловце, тако и путнике добронамјернике - прича председник удружења Љубомир Тркуља.

Иако све активности обављају самофинансирањем, од чланарине, удружење је током читавог свог постојања пословало позитивно, у складу са одредбама Министарства за пољопривреду, шумарство и водопривреду Владе РС и Ловачког савеза Српске. Због таквог, успјешног, рада, за примјер другима, на недавно одржаној Скупштини, готово комплетно руководство, добило је повјерење за наредни четворогодишњи мандат, пошто је 25 делегата највишег тијела на редовном изборном засједану сазива именовало седмочлани Управни одбор. Изабрани су чланови и осталих органа.

- Трудимо се да заштитимо, предострожношћу, аутохтоне животињске врсте срну, зеца, фазана, као и незаштићену дивљач на овој тери-

Љубомир Тркуља уручује признање Милану Дамјановићу

ЧЛАНОВИ УДРУЖЕЊА КАО ВЕЛИКА ПОРОДИЦА

- Постојимо сложено, као једна велика породица. Неизбежна су и наша дружења, а дајемо свој допринос и у многим манифестацијама у општини. Тако смо, између осталих смотри, учесници Сајма пољопривреде у Оштрој Луци. Прате се активности и залагања ловаца, а онама коју се истичу додјељујемо признања на крају године. Овом приликом, иако немам замјерки ни на једног нашег члана, поменуо бих Милана Дамјановића, јер то заиста својим односом заслужује - нагласио је Љубомир Тркуља.

ПИШЕ: БРАНЕ РАДУЛОВИЋ
radulovic@blic.net

У младом таласу чланова Ловачког удружења "Борик" у Прњавору је и Душко Миоданић иако га многи сврставају у ветеране.

Рођен је 10. децембра 1986. године, а у хронологији прњаворског друштва остаће забиљежено да је прије поласка у први разред основне школе кренуо у лов.

Пратећи припреме свог оца Ранка за полазак у лов, овај малишан је такође пожелио да крене у природу да би видио како изгледа дружење са старијим људима. Као малишан био је наоружан дјечијом радозналошћу и чињеницом да ће бити "главна фаца" међу својим другарима, којима ће моћи причати како је то изгледао његов радни дан са правим ловцима.

ВЕЛИКА ЖЕЉА МУ ЈЕ ДА ОДСТРИЈЕЛИ ВУКА

- Када ме отац повео, био је ловни дан на фазана и зеца. Претходне ноћи ока нисам склопио од узбуђења и радости, јер ми је речено да ће бити удовољено мојој жељи. Ишао сам за ловцима, држао се уз моју групу, али су ме послје неког времена издале ноге, па ме је отац морао носити у наручју. Мало ми је било неугодно, јер су се старији ловци смијали мом првом изласку. Али, није ме то обесхрабрило. Свидио ми се деби у природи иако сам пао с ногу трчкарајући за оцем и његовим друштвом. Заљубио сам се, што би се рекло, на први поглед - присјећа се Душко свог "ватреног крштења" у природи.

Касније се све одвијало како је овај младић желио. Бројао је дане, мјесеце и године да стекне услове за полагање испита. Ловачка дружина креирала је, послје завршетка основне и средње школе, његов даљи пут на плану школовања. Уписао је и завршио факултет у року да би стекао звање дипломираног инжењера шумарства.

- Родитељи су ми говорили да ће дозволити да postanем ловац само уколико будем добар ђак и успјешан студент, па сам улагао додатне напоре да се све одвија по плану. Наука је текла како сам прижељкивао, јер ми није падало на памет да ми измакне "звање" ловца. Тако је љубав према природи одредила мој животни позив, односно професију којом ћу се бавити када коначно стекнем стално запослење у својој струци - каже Миоданић.

Након положеног ловачког

Душко Миоданић, члан прњаворског Ловачког удружења "Борик"

Из вртића у ловачку униформу

Прије поласка у основну школу Миоданић је у пратњи оца Ранка почео да обилази прњаворска ловишта. Каже да суштина лова није убијање дивљачи, него уживање у природи. Умјесто пушке често плијен "лови" објективом фотоапарата

број. Некада се дивео старијим другарима због њиховог улова, а сада је дочекао да њему честитају на вриједним примјерцима. Оне основне вриједности лова његује од почетка своје активне каријере.

- Суштина лова није убијање дивљачи. Увијек сам се тога придржавао. Много љепши и угоднији доживљај је боравак и уживање у природи. Прњаворско подручје је идеално за лов, од богатства разним врстама животиња и птица до конфигурације терена каква је мало гдје присутна. Стекао сам у међувремену

Дивље свиње

Душко Миоданић каже да са посебним задовољством чека почетак лова на дивље свиње и лисице. Већ је имао неколико трофејних примјерака вепрова. - Да би се стигло до вриједног улова дивље свиње, неопходно је да се много тога поклопи, а неизбјежан фактор је и срећа - рекао је Миоданић.

и лиценцу за оцјењивање вриједности уловљених трофеја, а до сада сам стручно бодовао на стотине уловљених примјерака - прича Душко.

Активан је и у ловном стрелаштву. Тако је до сада четири пута тријумфовао на "Купу Прњавора" у гађању глинених голубова, а запажене резултате имао је и на републичком нивоу, што му доноси звање најбољег прњаворског стријелца. Присутан је и у кинологији, јер се бави оцјењивањем вриједности ловачких паса.

Традиција

Ловом су се бавила двојица Душкових прадедова, отац је активан ловац, а рођаци и ујак такође.

- Почетак ловне сезоне је за све нас нешто посебно, јер припреме трају данима како бисмо што спремније дочекали излазак у природу - рекао је Миоданић.

испита, односно неопходног стажирања, Душко је почео да доноси и прве трофеје. Било их је, каже, без-

Све богија
колекција
признања

Масовност

Са око 970 чланова Ловачко удружење "Борик" сврстава се међу три најмасовнија друштва у Републици Српској. Миоданића посебно радује несмањено интересовање за учлањење у ову масовну дружину, која је основана 1910. године, као и присуство десетак дама у статусу ловца.

Међу великим бројем властитих трофеја, један му недостаје. Велика му је жеља да одстријели вука. Стр-

пљиво ће чекати, јер те животиње нема или је права ријеткост у прњаворским ловиштима. Био би Душко,

каже, срећан и да вука "ухвати" макар објективом фотоапарата, који је такође увијек уз њега. Велики је заљубљеник и фото-лова, па већ има изузетно богату колекцију фотографија снимљених на прњаворском подручју. И та збирка ће се временом повећавати, јер је Душко Миоданић током године активан најмање 250 дана када су у питању одласци у ловишта, такмичења у стрелаштву или кинологија.

ОТАЦ ГА НОСИО ПРИ КРАЈУ ПРВОГ ИЗЛАСКА У ЛОВ

- Посјетио сам са својом групом и многа ловишта у Републици Српској, гдје сам стекао много познаника и другара. То је истинско богатство. Уосталом, зар нас ловце не прати изрека да смо посебна врста људи? Срећан сам што то кажу и за мене. Тако ће бити и убудуће, јер је лов нешто без чега не бих могао - закључује млади ветеран прњаворског "Борика".

Послије 70 година ренџерске службе пушка "Lee Enfield" иде у заслужену пензију, а канадски ренџери ће бити опремљени новим и модерним оружјем чувеног финског произвођача

Ренџер гађа старом пушком "Lee Enfield"

ПИШЕ: ДРАШКО ДРАГОСАВЉЕВИЋ
ddragosavljevic@gmail.com

Ако бисмо неког Канађанина питали да ли су заиста постојали италијански стрип јунаци Командант Марк и Вукови са Онтарија, сигурно је да би реакција била чуђење или смијех.

Али, ако их питате постоје ли данас у Канади наоружана индијанска племена, биће вам објашњено да она и те како постоје и да се ради о нарочитим граничарима - канадским ренџерима. Одговориће вам да су они домороци, трапери - ловци, Инуити, Ескимии, први народи - припадници више домородачких племена, који углавном настањују граничне и приобалне дијелове Канаде, као и најсеверније и најнепреступачније територије суровог канадског Арктика, а од државе су овлашћени, плаћени и нарочито опремљени да извиђају и патролирају у тим подручјима те их чувају од непозваних гостију. Канађани ће вам појаснити да су ренџери искусне и будне очи и уши на најудаљенијим канадским територијама и границама.

У тај велики и разгранати систем, још од Другог свјетског рата, укључени су бројни добровољци из аутохтоних, домородачких канадских народа који живе традиционалним животом, а то су између осталих: Инуити, затим Метиси (народ мијешаних раса), Микмеци, Сотои, Оџибве, Малисити, Алгонквини, Крии...

Оно што је у вези са наведеним посебно интересантно је да су сви ови народи у највећем броју ловци и трапери - лов за њих представља начин живота и традицију. Као ренџери су у почетку најчешће

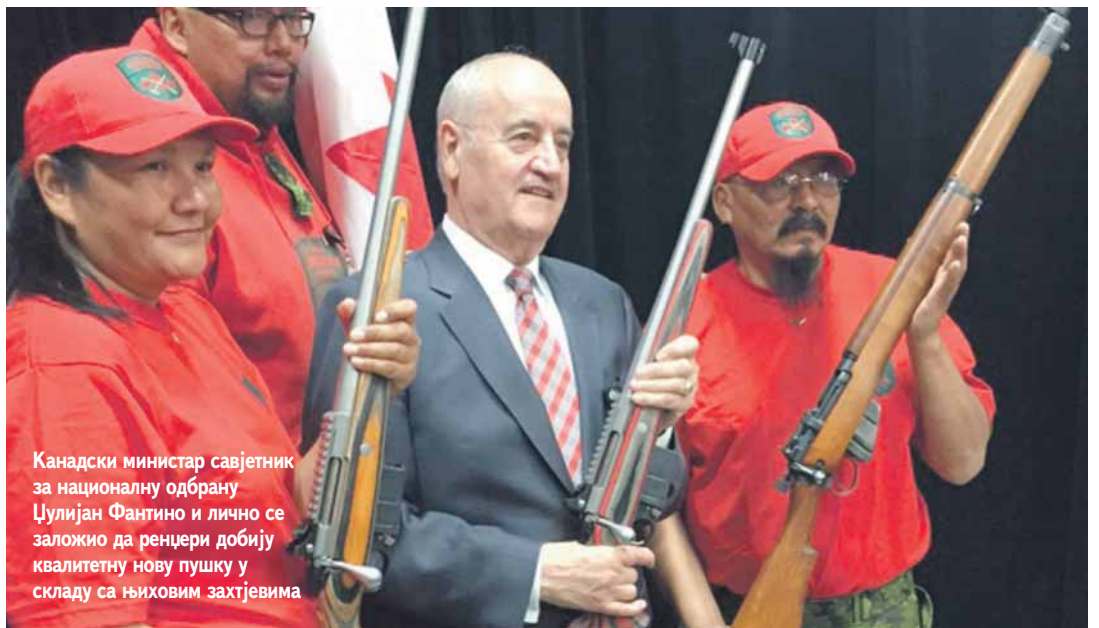

Нова ренџерска пушка са припадајућим транспортним кофером и торбом

Компанија SAKO постала официјелни снабдјевач ренџера

Финска пушка за канадске Индијанце

Канадски министар савјетник за националну одбрану Џулијан Фантино и лично се заложио да ренџери добију квалитетну нову пушку у складу са њиховим захтјевима

патролирали опремљени властитим ловачким пушкама разних типова. Канадска влада их је повремено у мањем обиму опскрбљивала пушкама полужног система "винчестер" и "марлин" у калибру .30-30. Почетком педесетих година канадска војска

одлучила се за модерне бојне пушке FN FAL (C1A1 и C2A1) и пензионисала обртночепне војничке пушке "Lee Enfield" No 4 Mk.I и No 4 Mk.I* у калибру .303 "бритиш", са одвојивим кутијастим оквирима капацитета десет метака, а које је за војску прои-

Спецификације пушке С19

Нова ренџерска пушка С19 има следеће основне спецификације:

- Калибар: .308 "винчестер" (7.62x51 NATO)
- Укупна дужина: 1.020 мм
- Дужина цијеви: 510 мм
- Маса без оквира: 3,4 кг
- Капацитет оквира: 10 метака
- Кочница: са три позиције
- Обарач: са припремним кољеном
- Број жљебова: четири жлијеба, десног корака увијања од 280 мм
- Кундак: дрвени ламинат

зводио канадски државни арсенал "Long Branch Arsenal" за вријеме Другог свјетског рата.

Међутим, старе добре пушке "Lee Enfield" нису тада баш у потпуности пензионисане, њима су опремљени канадски ренџери и оне су се код

них задржале од 1947. године до данашњег! Људи су тим пушкама ловили разну дивљач и обављали ренцлерску службу 70 година!

Искусни извиђачи са канадских граница клепају се у ове пушке, јер су се доказале, захваљујући прецизности, јаком метку, квалитету и неприкосновеној поузданости конструкције, односно сигурним функционисањем обртночепне акције на екстремно ниским температурама.

Ренцлер Фидлер, поносни канадски Кри Индијанац, каже да је у његовој аборициној Оси-Кри заједници лов због лосовог меса веома уносан посао и да добро зарађује.

МОТО КАНАДСКИХ РЕНЦЛЕРА ЈЕ "VIGILANS" - ШТО ЗНАЧИ ОСМАТРАЧИ, ИЗВИЂАЧИ

- Пушку "Lee Enfield" користим у лову на лоса, вјероватно би се могло рећи да искључиво том пушком ловим од 2002. године и никада нисам имао било какав проблем с њом, без обзира на временске прилике и услове на терену - каже Фидлер.

Ипак, пушке "Lee Enfield" су одслужиле своје и сада ће бити замијењене новим пушкама чувеног финског произвођача SAKO, које су

Британски краљевски пар, принц Вилијам и његова супруга Кејт почасни су канадски ренцлери

релативно честе и на нашим просторима.

Ријеч је о изузетно интересантном оружју - у складу са захтјеви-

ма корисника специјално модификованог и прилагођеног пушци, која ће наредних деценија у наоружању канадских ренцлера имати вишес-

труку улогу (служеће као ловачко оружје односно за одбрану од предатора и преживљавање у негостољубивим леденим беспућима Канаде, али исто тако и као службено оружје које представља симбол канадског суверенитета и неповредивости граница). У овом броју "Ловца" поближе ћемо је представити читаоцима.

ИСТОРИЈА КАНАДСКИХ РЕНЦЛЕРА

Данашњи канадски ренцлери директни су наследници РСМР ренцлера (Pacific Coast Militia Rangers), који су успостављени у марту 1942. године, са задатком да патролирају и извиђају на западном приобаљу Британске Колумбије и Јукона, чиме је требало да буде и спречена могућа јапанска инвазија на Канаду. По завршетку Другог свјетског рата та је служба укинута и распуштена, али су ренцлери добили мирнодопску улогу и постали резервисти. Данас су они војна поткомпонента канадских оружаних снага и познати су као канадски ренцлери.

Они су, као и прије 70 година, углавном ловци, риболовци, трапери, дрвосјече, рудари и горштаци, а с обзиром на демографију подручја која настанују, у највећем проценту припадници су више канадских аборицинских народа. Људство је за првобитну ренцлерску РСМР службу у току Другог свјетског рата обучавао у већим мјестима и градовима,

5.000

активних ренцлера тренутно има у Канади

200

локалних заједница у којима ренцлери живе

26

дијалеката /језика употребљавају ренцлери

"Lee Enfield" No 4 Mk.1

"LEE ENFIELD"

ПУШКА СИСТЕМА
"LEE ENFIELD" БИЛА
ЈЕ 70 ГОДИНА У
РЕНЦЕРСКОЈ СЛУЖБИ

- 130 година од првог појавног облика овог система (Lee Metford)
- 70 година у ренцерској служби у најекстремнијим могућим условима на земљи без иједне замјерке
- више од 50 држава имало је, или још има, у наоружању ову пушку

али велики број са удаљених подручја није био у могућности да буде обучен у руковању оружјем и обављању ренцерских задатака те је влада Канаде, да би попунила ту празнину, штампала магазин "Ренцер". Тај магазин је поред правила службе обрађивао и практичне теме о тајнама преживљавања у природи, лову и риболову...

Иако никада нису учествовали у борбеним дејствима на територијама које настањују, они су становништво и на најудаљенијим мјестима Канаде улијевали осјећај безбједности, како у рату тако и у миру. Бивши канадски министар одбране Брук Клакстон је 1947. године увео мирнодопску ренцерску службу, која се у Канади одржала до данас. Тај се својеврстан концепт "наоружаног народа" за канадску државу показао као практичан и јефтин вид обезбјеђивања војног присуства на комплетној територији државе, претварајући сваког способног становника тих територија у војника обученог за герилску борбу, док он истовремено живи нормалним животом и обавља свакодневне акти-

вности. Осим тога, од 1988. године успјешно се имплементира програм обуке дјеце и омладине - младих ренцера.

Ренцери редовно извиђају територије које настањују, прикупљају податке од војног значаја и подносе извјештаје о сумњивим активностима и присуству страних бродова и летјелица на најудаљенијим локацијама, изводе операције потраге и спасавања, а у садејству су са Канадском војском и Краљевском канадском коњичком полицијом (RCMP). Они су војни експерти и инструктори за преживљавање, а ту су и у случају свих врста природних непогода. Занимљиво је рећи и то да ренцери према властитој жељи не учествују у борбеним или мировним прекоморским операцијама канадске војске.

Традиционално су некада били одјевени у народне ношње и носили црвену траку око надлактице, као знак припадности ренцерској организацији, а данас се њихова, од државе додијелена, униформа састоји од нарочитих "mukluks" поларних чизама, војних камуфлажних СА-

ДРАТ панталона, живописних јарко црвених дуксева и јакни исте боје са ренцерским амблемима. Службене ренцерске обртночепне пушке које носе у првом реду су намијењене одбрани од опасних животиња (медвједа, пума, вукова, крупних лосова...), лову и преживљавању.

Канадске територије које су данас укључене у ренцерски систем извиђања и патролирања су Британска Колумбија, Јукон, Нунавут, Квибек, Онтарио, Манитоба, Саскачеван, Алберта, Њуфаундленд и Лабрадор. Као што се зна, Канада је друга по површини земља на сви-

јету, а обилује непрегледним и негостољубивим просторима, нетакнутом природом заносне љепоте и наравно бројим врстама дивљачи.

ПОТРАГА ЗА АДЕКВАТНОМ ЗАМЈЕНОМ "LEE ENFIELDA"

Због застарјелости, недостатка резервних дијелова и све тежег сервисирања, као и због унификације муниције (.303 "бритиш" више није службени војни канадски метак), Канада је одлучила да дефинитивно

Torzokom d.o.o. u svojoj ponudi posjeduje kompletan program lovačke opreme od karabina i sačmarica do municije, optika.

Brendovi koje zastupamo su:

Browning Winchester **Sauer** Tikka **Nikon** Baikal
Aimpoint **Meopta** Sako **Mirage** Zeiss
Norma Bellot RC **Rio** Rottweil

Uvjerite se sami u kvalitet proizvoda namijenjenih lovu u našoj ponudi, koju razvijamo još od 2000. godine.

Sjedište firme: **Tel. +387 52 243 890**
Mitropolita P. Zimonjića C-3 **Fax: +387 52 243 891**
Prodavnica br. 4 **Mob. +387 65 779 799**
Ul. Kralja Petra I oslobodioca bb **+387 65 956 663**
79101 Prijedor **e-mail: torzokom@gmail.com**

Нова ренџерска пушка SAKO Tikka T3 CTR

пензионише ренџерску пушку "Lee Enfield" No 4 Mk.I и замијени је новом и модернијом у калибру .308 Win. (7.62x51 NATO).

У склопу пројекта "New Canadian Ranger Rifle" (NCRR), односно тести-

рања и потраге за адекватном замјеном, канадско Министарство одбране и војска од више понуђених рјешења одлучили су се за пушку система ТИККА "Т3" CTR Compact Tactical Rifle финског произвођача SAKO. И то не случајно, јер је ријеч

о изузетно квалитетном, прецизном поузданом и модерном оружју, које је додатно специјално модификовано да одговори свим захтјевима својих корисника.

ПРВИ ПУТ ЈЕ ЈЕДАН ОБРТНОЧЕПНИ КАРАБИН ДЕТАЉНО ТЕСТИРАН ДА ПОСТАНЕ СЛУЖБЕНО ОРУЖЈЕ ЈОШ ОД 1930.

Треба још једном рећи да су ренџери опремљени пушкама, не због извођења борбених дејстава против потенцијалног непријатеља, већ због опстанка и лова у једном од најсуровијих окружења на планети. У том окружењу они се сусрећу са поларним медвједима, гризлијима, вуковима, пумама, па чак и мужјаци лоса могу бити врло опасни те су нове пушке, као и старе, у првом реду намијењене самоодбрани и лову, преживљавању у природи, а ренџери

су обучени да отворе ватру само у случају јасне и недвосмислене пријетње. Стога је коначна одлука била да се опреме модификованим ловачким карабином у калибру .308 "винчестер" (7.62x51 NATO) који је довољно јак да обори и најкрупнијег медвједа, а налази се у наоружању канадске војске и полиције, чиме је умногоме олакшана и поједностављена логистика.

Дакле, ренџери су од државе захтијевали оружје за опстанак и самоодбрану од великих сјеверно-америчких месождера и то пушку обртночепног затварача која ће бити лагана, а ефикасна на удаљеностима од 0 до 300 метара и то на

Ренџери чувају канадски суверенитет тако што:

- Извјештавају о свим сумњивим активностима
- Прикупљају податке од значаја за канадске оружане снаге;
- По потреби извиђају и изводе патроле као представници закона и реда.

JACIMOVIĆ d.o.o
www.jacimovic.com

Juventa sport Lauš
Karadorđeva 83
Banja Luka
Tel. +387 51 212 904
Email : arms@jacimovic.com

Soko
Srpska 20
Banja Luka
Tel. +387 51 214 473
Email : soko@jacimovic.com

Juventa sport Gradiška
Vidovdanska 9
Gradiška
Tel. +387 51 825 780
Email : gradiska@juventasport.com

SIGSAUER

Lovačka municija

Remington.

Sellier & Bellot

Krusic

prvi partizan

BELOM

sako

Optike i dvogledi

REDFIELD

BURRIS

NORCONIA

LEUPOLD

WALTHER

SWAROVSKI

Поларни медвјед

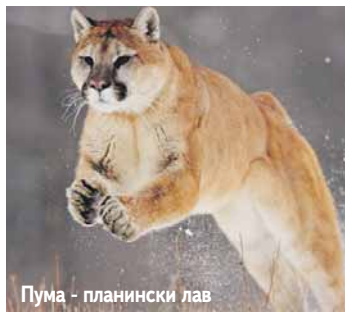
Гризли

Арктички вук

Канадски рис

Пума - планински лав

Лос

.303 British SP BT 11.70 g (180 gr)

	0	50	100	150	200	250	300
Брзина [m/s]	750	715	685	647	614	582	552
Енергија [J]	3281	2978	2698	2439	2199	1978	1776
Путанја [cm]	-5	1.7	3.5	0	-9.2	-24.6	-47.8

Метак .303 "бритиш"

Метак .303 "бритиш" (7.7x56Р) био је службени војни метак британске империје, као и земаља Комонвелта, укључујући и Канаду, од 1888. године све до педесетих година, када је постепено замијењен метком калибра 7.62x51 NATO (.308 "винчестер"). Стекао је славу у оба свјетска рата и репутацију ефикасног ловног метка у дивљинама Канаде, гдје се доказао одличном балистиком у лову на најкрупнију дивљач. Овај метак показао се као подесан и захвалан и за ручно пуњење.

лоцирана са задње његове стране, а који браве у зидове сандука, за разлику од стандардног "маусер" затварача. Тиме се добила краћа, а уз то и бржа акција, међутим оно што је посебно важно рећи у овом смислу је то да се овај систем показао као изузетно поуздан и отпоран на ниске температуре и лед.

Све пушке "Lee Enfield" имају карактеристичну и препознатљиву линију кундака и полушиштољски рукохват. Сам кундак опремљен је типичним металним потковом, а у својој унутрашњости крије простор у који се смјешта прибор за чишћење. Пушка се пуни одвојивим кутијастим оквирима капацитета десет метака и то уз помоћ клипсова од по пет метака или метак по метак, при чему треба имати на уму да чауре имају пуни вијенац.

Модел "Lee Enfield No 4 Mk.I", који су ренцери тако дуго имали у опреми, поједностављен је и прилагођен масовној производњи, а развијен у само праскзорје Другог свјетског рата. Међутим, радило се о квалитетном и робусном оружју. Мо-

дел са звјездицом у ознаци No 4 Mk.I* био је још једноставнији, а главна разлика огледала се у симплификованом задњем преклопном диоптерском нишану са два отвора за 300 и 600 јарди, уместо стандардне нишанске реглете са подјелцима на моделу No 4 Mk.I. No 4 Mk.I*, произвођен је искључиво у Сјeverној Америци и то у канадском Long Branch Arsenalu и америчкој фабрици "Savage-Stevens Firearms". Та два модела била су основна у рукама ренцера.

Да је ријеч о прецизном и моћном оружју, говори и веома интересантан податак. За вријеме Другог свјетског рата фабрички су одабирале најпрецизније пушке и британска влада их је повјеравала чувеној енглеској оружарској кући "Holland & Holland", гдје би у рукама искусних мајстора пушкарских монтажних оптичког нишана биле модификоване у веома прецизно војно снајперско оружје под ознаком Mk.4 No1.(T). Данаас су оне скупа колекционарска поластица.

ОПИС НОВЕ ЛОВАЧКО-РЕНЦЕРСКЕ ПУШКЕ

Послије неколико неуспјешних експеримената и више понуђених рјешења, канадско Министарство одбране изабрало је пушку "Sako Tikka T3 CTR" као полазну основу за нову ренцерску пушку, која ће бити усвојена под ознаком С19. О фирми SAKO углавном је све познато, то је један од најеминентнијих и најбољих произвођача прецизних пушак различите намјене на свијету. Финска фирма "Tikkakoski" основана је 1893. године, а 1981. године ушла је у састав SAKO-а, остало је историја. Од прије неколико година SAKO је у саставу "Beretta Holding S.p.A". Т3 CTR је компактно и лагано мултифункционално оружје које може врло лако да се прилагоди свакој могућој ситуацији.

Механички нишани су заштићени, предњи је мушица заштићена по-

лупрстеном, а задњи је диоптер са два отвора (100-600 м) заштићен бочним крилцима; диоптерски задњи нишан је склоп који се лако демонтира са шине. Тражено је да кундак буде наранџасте или црвене боје, што је традиционална ренцарска боја - већ је речено како ова пушка мора симболизовати и канадски суверенитет. Према жељи, кундак је израђен од дрвета, а не од пластичне масе, јер се према ријечима Индијанаца дрво боље понаша на врло ниским температурама. Израђен од лаког дрвеног ламината у више живописних боја, кундак са десне стране образине има велики препознатљиви ренцарски знак-лого.

Акција и цијев израђени су од нерђајућег челика и додатно заштићени специјалним веома отпорним антикорозивним нерекфлектујућим премазом, цијев је слободно пливајућа и нешто ширег профила, без уздужних канелура, а SAKO гарантује прецизност од пет метака на 100 метара у кругу од 1 MOA. Ручица затварача је донекле увећана да би се добило на комфору при ангажовању у зимским рукавицама. Кућиште механизма за окидање израђено је од алуминијума, а браник обарача, који је изведен заједно са уводником оквира, има увећан отвор за олакшано ангажовање обараче у дебелом зимским рукавицама. Обарач има једно припремно кољено и нешто је смањене осјетљивости у односу на стандардни фабрички, управо из ра-

Ренцарски нож за преживљавање "Grohmann"

злога поменутих рукавица.

Утврђивач магацина смјештен је са предње стране браника обараче, одмах иза уводника оквира, његова полука је амбидекстрално изведена и ергономски прилагођена и предвиђена за ангажовање кажипрстом.

Кочница је смјештена са задње десне стране затварача, иза ручице, има три позиције (тростепена је) и за разлику од кочнице са двије позиције, која блокира обарач и затварач, ова кочница блокира ударну иглу и омогућава безбједно отварање и затва-

рање затварача. У задњој позицији крилца кочнице затварач и обарач су блокирани. Средња позиција крилца кочнице омогућава отварање затварача, али је обарач и даље блокиран. Крајња предња позиција крилца кочнице омогућава отварање ватре.

Обртночепни затварач је пресвучен специјалним тefлонским премазом и има два бравећа зуба, а избачач је у AR15 стилу (клип под опругом) и смјештен је на челу затварача. Рад затварача одликује глаткоћа и бешумност. SAKO затварачи су у свијету чувени као једни од најмекших и најпрецизнијих и клизе као по маслају захваљујући тefлонском финишу, што је било изузетно битно у смислу сигурног ангажовања на екстремно ниским температурама. Са задње стране затварача постоји индикатор да је ударач запет, а то показује црвеном тачком. Са десне задње стране сандука налази се утврђивач затварача, чијим притискањем затварач лако валдим из усадника. Ручица затварача у положају од 70 степени одбављује затварач.

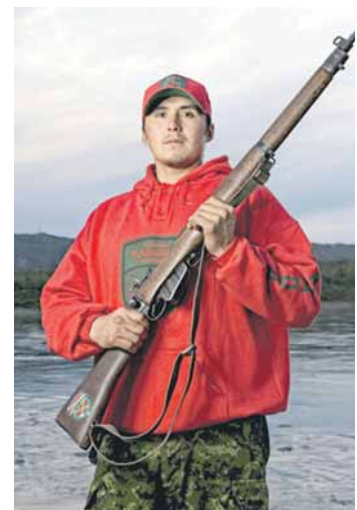
Веома квалитетни и робусни десетометни оквири израђени су од челичног лима и такође заштићени изузетно отпорним премазом.

Екстерни дизајн пушке се може описати као комбинација типичне скаутске и такмичарске пушке. Сандук са горње стране има интегралну шину намијењену монтирању различитих оптичких и оптоелектронских

нишанских уређаја; Свака пушка долази са специјално за ренцере дизајнираним и развијеним пластичним отпорним "пеликан" кофером свијетлозелене боје, као и нарочитом црвеном торбом. И кутија и торба имају јасан ренцарски лого. Уз пушку се испоручује и безбједносна брава обарача, прибор за чишћење и широки удобни ременик. Све је помно проучено и израђено веома квалитетно специјално за ренцере, имајући на уму све њихове сугестије, а са намјером да траје најмање колико и пушка "Lee Enfield".

Фирма "Stoeger Canada" и SAKO из Финске испоручили су прву партију пушак на теренско тестирање. Почетак производње 6.500 или више пушак очекује се средином 2016. године, а завршетак до краја 2018. године, у властништву интелектуалне својине дизајна остаће SAKO, а фирма "Colt Canada" (бивши "Djemaco", произвођач канадски војних журишних пушак С71 С8) ће добити права на лиценцу производњу. Повратне информације добијене од ренцера са тестирања првих 125 пушак биће разматране у контексту серијске будуће производње.

Ренцери су данас иконе канадског суверенитета и дају огроман допринос унутрашњој безбједности Канаде, чувајући своје матичне локалне заједнице. Њихова оданост и посвећеност саставни су дио њиховог традиционалног начина живота и не варирају са политичким вјетровима. Канађани могу бити сигурни да ће мушкарци и жене у црвеним дуксевима и даље помно бдијети над својим заједницама и у најудаљенијим дијеловима те велике и прекарне земље. У томе ће им свакако помоћи нове пушке, али и оне старе, "Lee Enfield", на које су они веома поносни и које ће, у складу са владином одлуком, моћи да задрже, с обзиром на то да су оне постале нарочита симболика. За њих су ренцери емотивно везани, јер су по ренцарској традицији оне преношене са оца на сина кроз више генерација.

VICTORINOX

Ul. Branka Ćopića 1
78 000 Banja Luka-BiH
Tel: +387. 51.307.600
Mob: +387.66.203.010
abcsporting@gmail.com

www.abcsporting.com

SWISS ARMY KNIVES

MAKERS OF THE ORIGINAL SWISS ARMY KNIFE

Гајити фазане представља велики изазов. Данас постоји јако мало узгајивача ове дивљачи у РС и БиХ. Ми смо једини чија је производња овог капацитета, рекао Божичковић

ПИШЕ: ДИЈАНА ДУЛИЋ
krozrs@glassrpske.com

Ф

азанерија Ловачког удружења "Фазан" из Добоја, која се налази у насељу Баре, највеће је узгајалиште фазанских

пилића у Српској и више од пет деценија унапређује ловство.

Захваљујући овој фазанерији, ловиште ЛТУ "Фазан" сваке године буде богатије за неколико хиљада пилића.

Добојска фазанерија основана је давне 1964. године. У почетку су се фазански пилићи производили на примитивни начин. Јаја су се сакупљала од фазанских кока и предавана су ловцима. Они су имали задатак да узгоје одређен број фазанских пилића под домаћим кокошкама. Данас фазанерија има модерну опрему на којој многи могу да позавиде. Савремени инкубатори, ваљоници, просторије за подни узгој, те бројне волијере су само мали дио оног што се налази на фазанерији. Годишњи капацитет фазанерије је више од 20.000 фазанских пилића.

- Гајити фазане представља велики изазов. Данас постоји јако мало узгајивача ове дивљачи у РС и БиХ. Ми смо једини чија је производња овог капацитета. Многи бјеже од узгоја фазанских пилића, јер не постоје никакви подстицаји ресорног министарства и града - рекао је предсједник ЛТУ "Фазан" Ведран Божичковић.

ШТЕТА ОД ПОПЛАВЕ

Нажалост, за вријеме прошлогодишњих мајских поплава фазанерија је претрпјела огромну штету која је процијењена на око 200.000 марака.

Божичковић каже да је угинуће било страшно, јер се поплава задесила у тренутку када је производња била у пуном јеку.

Инкубаторске станице су биле пуне и из њих је извађено више од 20.000 јаја која су била у фази лежења.

- Страдало је близу 7.000 фазанских пилића, 500 одраслих фазана, али успјели смо пожртвованошћу наших ловаца и радника да из воде извучемо неких 700 одраслих фазана. На

Ловачко удружење "Фазан" из Добоја највеће

Фазани спасавају

крају се испоставило да је то било кључно, јер смо са тим фазанима и уз помоћ фазанерија из Србије и ловачких удружења из РС успјели да ревитализујемо производњу - казао је Божичковић.

УНОС ФАЗАНА У ЛОВИШТА ТРЕБА ДА БУДЕ ОБАВЕЗНО

Према његовим ријечима, фазанерију су многи описали оцјењујући да је тотално уништена. Међутим, након катастрофе чланови удружења су заједничким акцијама удахнули нови живот фазанерији на којој се опет зачула пјесма фазана. За помоћ у санацији штете обраћали су се, каже Божичковић, многим, али су на крају властитим новцем успјели да је обнове.

Сваке године 500 фазана пуне у добојско ловиште

Будући изглед фазанерије и ловачког дома

УЗГОЈ ФАЗАНСКИХ ПИЛИЋА

Фазанерија ЈУ "Фазан" поседује савремене инкубаторе у којима се јаја подвргавају одређеној температури и влази како би се излегла. Поред инкубатора ту се налазе и ваљаоници у којима се од три до четири дана пред лежење смјештају јаја.

- По пребацивању пилића из баријера на подни систем узгоја, пилићи су обично старости једне или двије недеље. Када се полако гријање смањи пилићи се спремају за контакт са спољним свијетом, а већ са четири недеље гријање се може потпуно искључити - објаснио је поступак производње фазанских пилића секретар ЈУ "Фазан" Војо Нарић.

ГОДИШЊЕ УЗГОЈЕ 20.000 ФАЗАНСКИХ ПИЛИЋА

Он је нагласио да је чистоћа веома важан фактор код вјештачког узгоја фазана, те се све просторије по завршетку производње једне генерације потпуно очисте и дезинфикују те се тако припремају за наредне.

Упркос лањским поплавама ове године су успјели да постигну производњу на нивоу ранијих година. До сада кажу имају излежено око 21.000 фазанских пилића. Производња иначе почиње у фебруару одвајањем дјела матичног јата.

- Први излежени пилићи буду почетком четвртог или петог мјесеца. Почетком јуна почињемо да пуштамо фазане нашим секцијама, а један дио фазанских пилића продајемо околним удружењима претежно на нашој регији. Продамо негдје око 10.000 фазанских пилића - рекао је Нарић.

Међутим, да би фазанерија позитивно пословала морају да продају око 12.000 пилића, што је веома тешко, јер у последње вријеме околна удружења нису у обавези узимати ову дивљач.

- Значи, око 10.000 продајемо, 5.000 пуштамо у ловиште својим селекцијама којих имамо око 30, а око 4.000 пилића хранимо до Нове године и преносимо их у следећу. Из тог дјела формирамо матично јато за следећу годину - објаснио је Нарић.

РЕКОНСТРУКЦИЈА ФАЗАНЕРИЈЕ

Божичковић је рекао да је у наредном периоду планирана мања реконструкција објекта за шта су потребно много новца. Он је додао да Удружење успије годишње да издваја новац за текућа инвестициона одржавања.

- Урадили смо идејно рјешење пројекта реконструкције фазанерије. Предстоји нам најтежи дио посла, да пронађемо инвеститора. Пред нама је

ће узгајалиште фазанских пилића у Српској

Издају ловишта

Фазанерија Баре је понос ЈУ "Фазан" из Добоја ФОТО: Д. ДУЛИЋ

Гријање пилићима се може искључити већ са четири недјеље

трновит пут да обновимо фазанерију која јој је заиста неопходна - поручио је Божичковић и додао да би за обнову требало издвојити око 200.000 КМ.

- Треба да санирамо волијере и технички објекат, који је од дрвета, а више није за употребу. Услови за рад су веома тешки - рекао је Божичковић и додао да ова фазанерија осим у периоду ратних дејстава никада није гашена. У ЛУ "Фазан" истичу да данас у Српској, нажалост, не постоје општри-

ји критеријуми, код корисника ловишта према уносу дивљачи. Тврде да има велики број удружења која не

ШТЕТА ОД ПОПЛАВА ПРОЦИЈЕЊЕНА НА 200.000 КМ

унесу ниједног фазана или фазанско пиле у своја ловишта, а опет користе

Занимљивости о фазанима

- Узгој фазана некада је била привилегија богатих људи који су их најчешће гајили због лова, али и њихове љепоте.
- У односу на другу домаћу живину, као што су кокошке или гуске, фазани могу успјешно да лете, па је за њихово одгајање потребно да им онемогућите "бијеж" са посједа.
- Мужјаци фазана, у зависности од врсте, дан за парење почињу гласним крицима још од четири часа ујутру.

и лове фазанску дивљач. Увођењем обавезе уноса фазана у ловишта у којима постоје стабилна станишта ове дивљачи, омогућило би се проширење капацитета фазанерије Баре и повећала производња.

- Овако ми планирамо производњу до 20.000 фазанских пилића од чега је умјетност да продамо до 10.000. Знатан дио пустимо у наша ловишта, а остало оставимо за репродукцију - казао је Божичковић.

Божичковић и Нарих су поручили да и поред свих проблема, Фазанерија Баре представља понос ЛУ "Фазан" Добој.

Животињски организам је врло често или готово стално, изложен дејству механичких фактора као што су притисак, истезање, увртање и други. Штетне посљедице по организам настају када механичке силе превазиђу физиолошке границе адаптације неког ткива и у том случају говори се о механичкој трауми.

Посљедице трауматског дејства зависе од врсте и јачине механичког агенса, површине дејства, врсте ткива, старости јединке и др. Тако на примјер, паренхимски органи су много осјетљивији од коже и мишићног ткива, а исто тако, ткиво претходно захваћено патолошким процесом, слабије је отпорно од непромијењеног ткива. Разликују се више врста трауматских дејстава, са различитим посљедицама од модрица, рана, до жуљева. Тупа, оштра, брза или спора, једнократна или виšekратна, трајна и моментална трауматска дејства. Дејством велике силе на малу површину настају такозване оштре трауме које имају за посљедицу настајање рана - вулнера (vulnus - рана).

Рана по начину настајања и по свом облику може бити убодна - vulnus punctum, посјекотина - vulnus incisum, уједна - vulnus morsum, устрелна рана - vulnus sclopetarium. Оно што је јако важно знати је да

Ветеринарска амбуланта "Вет центар"

Механичке трауме чест проблем животиња

Дивља свиња повриједила пса

Искуства из наше амбуланте

У амбуланти "Вет центар" успјешно се лијече све врсте трауматских дејстава, са различитим посљедицама од модрица, рана, до жуљева

се мање уједне и убодне ране по правилу не шију, услед јако често велике загађености ране. Него се хируршки обрађују, испирају остављају да се дренажу (шијеле) зависно од потребе, па тек онда затварају ако је потребно. Уколико механичка сила дјелује на већу површину, говори се о тупим траумама. Посљедице ових траума се могу манифестовати као набож или нагњечење - contusio, потрес - commotio, мрвљење, дробљење свих ткива - conqussatio, прснуће - ruptura, прелом - fractura, истегнуће - distensio, угануће - distrsio, ишчашење - luxatio и унутрашња крвавлења (sugillatio, haematoma, haemathorax). Поред оштећења која настају директним дејством механичке силе на ткиво у случају експлозија сила се преноси ваздухом или водом и настају тзв. бласт повреде. Код ових врста повреда настају руптуре мишића и унутрашњих органа што доводи до опсежних унутрашњих крвавлења.

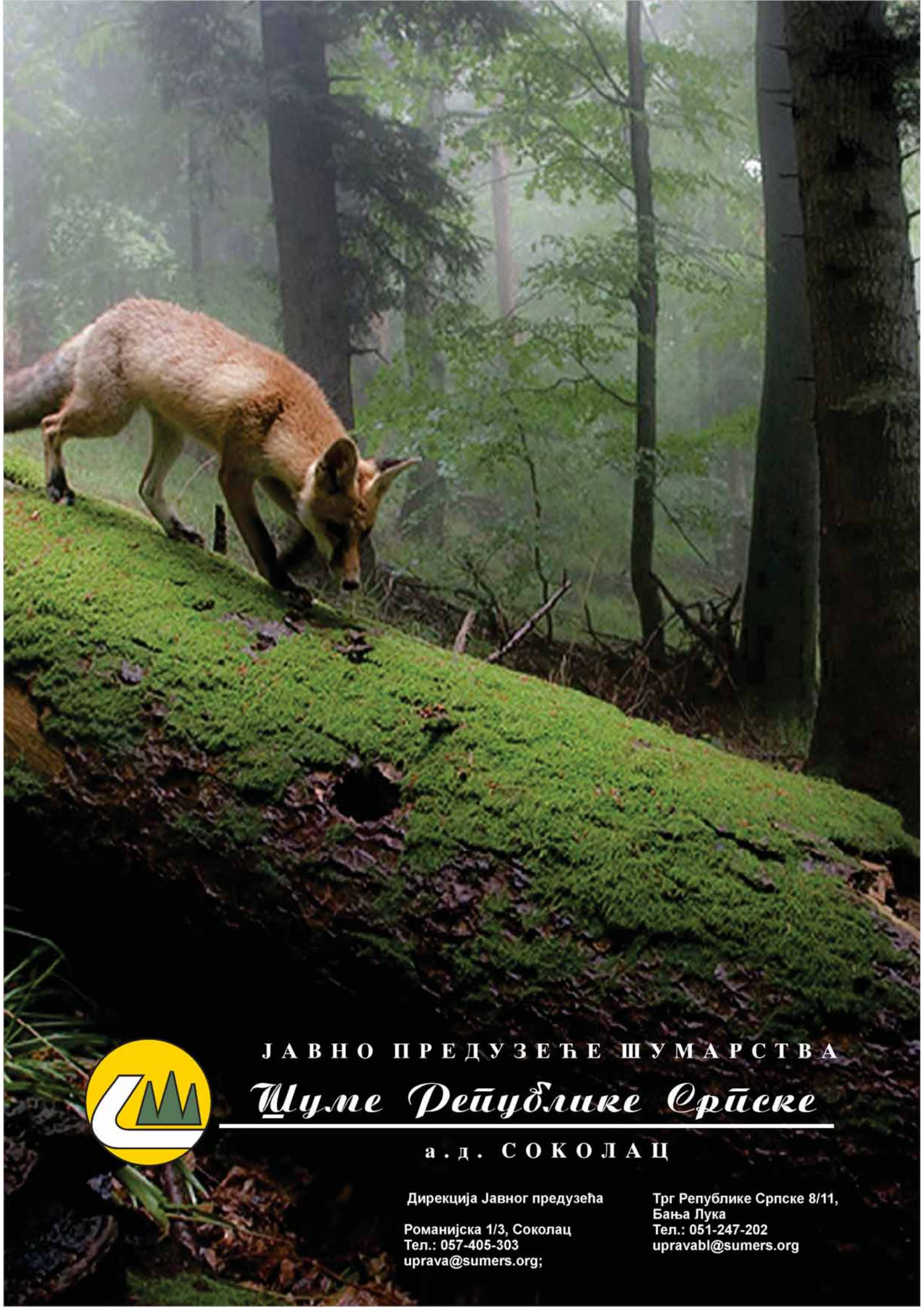
КОНТАКТ ТЕЛЕФОНИ
051/288-850 и
065/981-786

e-mail: vetcentar@teol.net

*Име на које се можете ослонити
Ваша Банка*

 Банка Српске

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА
Шуме Републике Српске

а . д . СОКОЛАЦ

Дирекција Јавног предузећа

Романијска 1/3, Соколац
Тел.: 057-405-303
uprava@sumers.org;

Трг Републике Српске 8/11,
Бања Лука
Тел.: 051-247-202
upravabl@sumers.org